

19.01.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**19 Ocak 2021
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

19 Ocak 2021 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3429)

YÖNETMELİKLER

— Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği

— Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlıklı Yaşam ve Egzersiz Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

TEBLİĞ

— Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimat Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

— Anayasa Mahkemesinin 15/12/2020 Tarihli ve 2017/17652 Başvuru Numaralı Kararı

— Anayasa Mahkemesinin 15/12/2020 Tarihli ve 2018/1562 Başvuru Numaralı Kararı

Rusya, buğday ihracatında vergiyi iki katına çıkarmaya hazırlanıyor

Rusya Ekonomik Kalkınma Bakanı Maksim Reşetnikov, halihazırda ton başına 25 euro düzeyindeki buğdayda ihracat vergisini, 1 Mart itibarıyla 50 euroya yükseltebileceklerini açıkladı.

Reşetnikov, başkent Moskova'da bakanlık yetkilileriyle gerçekleştirdiği toplantıda, ülkede artan gıda fiyatlarına ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Fiyatların kontrolü için Rusya'nın bazı temel ürünlerde ihracat vergisini artıracığını belirten Reşetnikov, "Yetkililerin önerilerini destekliyoruz. Buğday ihracat vergisini 1 Mart'tan itibaren 30 Haziran'a kadar ton başına 50 euroya, mısır ihracat vergisini ton başına 25 euroya, arpa ihracat vergisini ton başına 10 euroya yükseltebiliriz." dedi.

Kararın iç pazar çıkarlarının korunmasına yönelik olduğunu vurgulayan Reşetnikov, "Önceliğimiz Rusya'daki ihtiyaçların sağlanması ve yeni fiyat artış risklerinin önlenmesidir." dedi.

İhracat vergilerinin artırılmasına yönelik kararın yürürlüğe girmesi için Rusya Başbakanı Mihail Mişustin tarafından onaylanması gerekiyor. Dünyanın en büyük buğday üreticisi Rusya'nın buğday ihracatı geçen yıl 2019'a göre yüzde 29 artarak 10 milyar dolara yükselmişti. Rusya'nın ana buğday ihracat pazarları arasında Türkiye, Mısır ve Bangladeş bulunuyor.

Sözleşmeli tarım modeli için 12 maddelik öneri

Adana Çiftçiler Birliği, sözleşmeli tarım modelinin teşviki ve gelişmesi için 12 maddelik öneri hazırladı.

Tarımsal üretimde planlama sorunu, yüksek girdi maliyetleri ve arz-talep-fiyat dengesizliği, sektördeki kırılabilirliği artırırken, son yıllarda çiftçiler ve sanayiciler arasında sözleşmeli tarım modeli daha sık konuşulur ve tartışılır oldu.

Ancak, sözleşmeli tarım modeli uygulanırken, dönemsel olarak tarafları mağdur etmeyecek ve sistemin daha sağlıklı ve sürdürülebilir işlemesi için de bazı yapısal reformlara ihtiyacı olduğu sektör paydaşları tarafında da sık sık dile getiriliyor.

Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, sözleşmeli tarım modelinin teşviki ve gelişmesi için birlik adına 12 maddelik öneri listesi açıkladı.

Adana Çiftçiler Birliği'nin 12 maddelik işlevsel ve istikrar bir piyasaya zemin hazırlayacak sözleşmeli tarım modeline dair önerileri şöyle:

1- Sözleşmeli tarımın tarafları çiftçi ve ürünü alarak işleyen sanayici olmalıdır, ürünlerin ticaretini yapanlar sözleşmeli tarım kapsamına alınmamalıdır.

2- Sözleşmeli tarımı teşvik etmek için alıcı taraftaki sanayiciye, çiftçiyle yapacağı sözleşme ibrazıyla kamu bankaları aracılığıyla hazine destekli Sözleşmeli Tarım

Ürünü Alım Kredisi kullandırılmalıdır. Alımın sözleşmeye uygun olarak yapıldığı fatura veya müstahsille belgelenmeli, aksi halde kredi faizindeki hazine desteği alıcıdan cezasıyla tahsil edilmelidir.

3- Çiftçimiz için sözleşmeli tarımın cazip olması açısından, sözleşmede belirtilen ürünün tohum veya fidesi ile üretimde kullanılacak gübre alıcı tarafından piyasadaki peşin fiyattan çiftçiye sağlanmalı ve hasat sonu ürün bedelinden faizsiz olarak mahsup edilmelidir.

4- TARSİM sigortasındaki yüzde 50 devlet desteği; Tarım ve Orman Bakanlığının kurduğu DİTAP'a kayıt olan ve sözleşmeli tarım yapan çiftçiler için yüzde 75'e çıkarılmalıdır.

5- Primlerinin alıcı tarafından ödenmesi şartıyla fiyat düşmelerine karşı alıcıyı korumak için TARSİM tarafından sözleşmeli tarım yapan sanayiciye Alım Fiyatı Sigortası yapılmalı ve bu sigorta primleri de devlet tarafından yüzde 50 desteklenmelidir.

6- Sözleşme hükümlerine aykırı davranan taraflar için verilen tüm devlet destekleri cezasıyla geri tahsil edilmelidir.

7- Sözleşmeli tarıma finansman sağlayan kamu bankalarını teşvik etmek için her iki tarafın da bu bankada hesap açması, her türlü sigortacılık ve ödeme işlemlerinin bu bankalar tarafından yapılması şartı sözleşmede yer almalıdır.

8- Sözleşmeli tarım yapan çiftçiden alınan ürünler TOBB'un alacağı bir kararla **Borsa** tescil ücretinden ve Maliye Bakanlığının kararıyla stopaj vergisinden muaf olmalıdır.

9- Finansmanı sağlayan bankanın da taraf olduğu sözleşmeler borsa tescili ile hukuksal bir akit haline getirilmeli ve her iki taraf için de bağlayıcı cezai şartlar içermelidir.

10- Sözleşmeye konu olan her tarımsal ürün için ürün kalite tanımları yapılmalı ve anlaşmazlıklar halinde geçerli olacak analiz laboratuvarları belirlenmelidir.

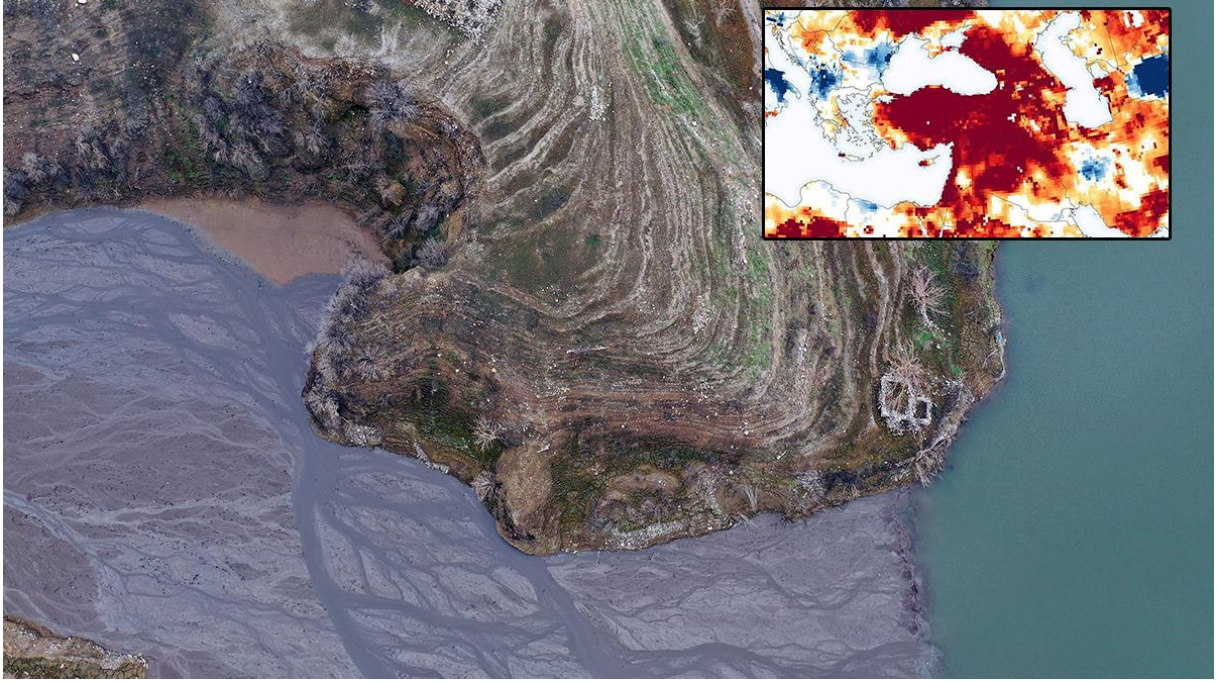
11- Yaş meyve ve sebzelerin sözleşmeli tarımında, kalıntı miktarları için Tarım ve Orman Bakanlığının limitleri ve zirai ilaç kullanım talimatnamesi baz alınmalıdır.

12- Sözleşmeli tarımda çiftçi ekimden hasada kadar olan her faaliyetini kayıt altına alarak, yaprak gübresi, zirai mücadele ilacı gibi kullandığı tüm girdilerin içerik ve dozajlarını, suyunun analizini alıcı tarafa ibraz etmelidir.

NASA'dan Türkiye paylaşımı...

Dikkat! Kuraklık ciddi sorun

NASA, Türkiye'nin yer altı su rezervlerini gösteren bir harita yayınladı. Buna göre, Türkiye'deki yer altı suları ortalama seviyenin altında. NASA'nın açıklamasına göre, kuraklık sorunu ciddi bir seviyede.

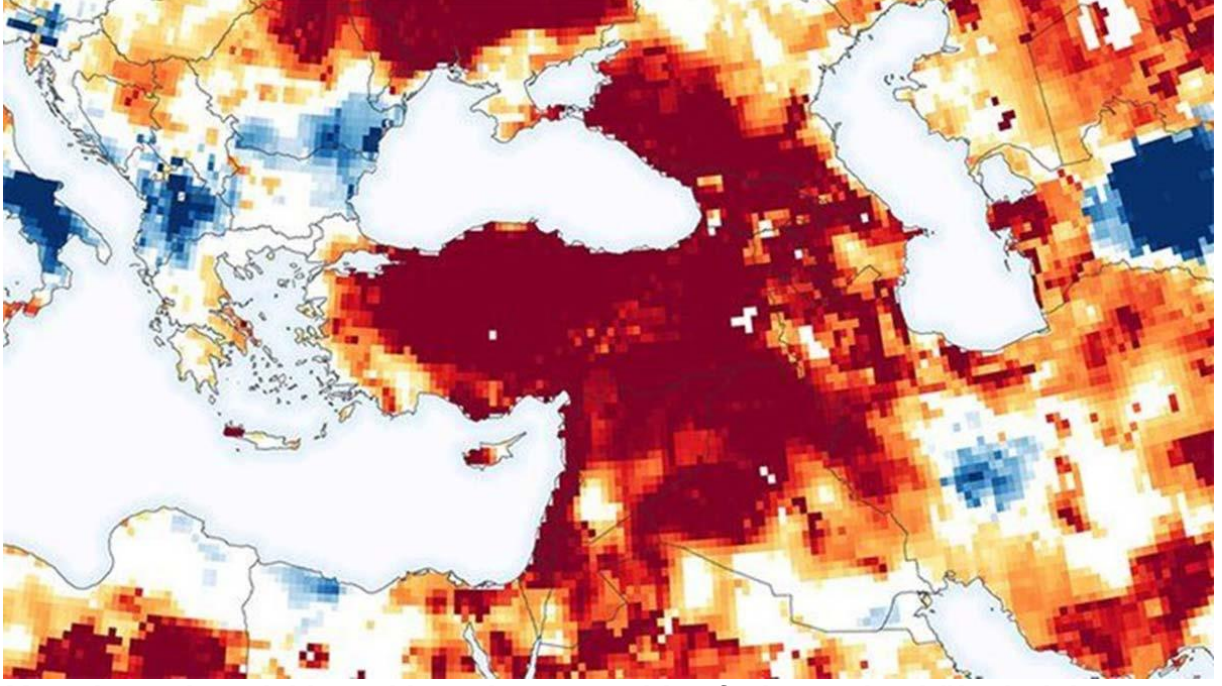
2020'nin son aylarında Türkiye'de yağış oranları, neredeyse her ay ortalamanın altında kaldı.

Yağış oranlarındaki düşüş, baraj doluluk oranlarını da etkiledi. Son günlerde görülen etkili yağışlarla baraj seviyeleri yükselse bile NASA'nın açıklamasına göre, kuraklık sorunu çok ciddi.

NASA'DAN TÜRKİYE PAYLAŞIMI

Amerikan Havacılık ve Uzay Dairesi'nden (NASA), Türkiye ile ilgili yeni bir paylaşım yaptı. Türkiye'nin yer altı su rezervlerini gösteren bir harita yayınladı.

Gravity Recovery and Climate Experiment Follow On (GRACE-FO) uydularıyla 11 Ocak 2021 itibarıyla Türkiye'deki yer altı sularının durumu hesaplandı.

Yayınlanan karedeki mavi kısımlar, normalden fazla su olan bölgeleri, kırmızı ve turuncu renkteki kısımlar ise normalden az su olan bölgeleri gösteriyor.

Hesaplamalara göre, Türkiye'deki yer altı suları ortalama seviyenin altında.

Bill Gates ABD'nin en büyük toprak sahibi oldu

Bill Gates, toplamı bin kilometreye yaklaşan tarım arazileriyle birlikte ABD'deki en büyük tarım arazisi sahibi oldu

Microsoft'un kurucusu ve milyarder Bill Gates ABD'de en büyük tarım arazisine sahip kişi oldu.

Gates'in portföyünde 979 kilometrekare tarım arazisi (Yaklaşık 979 bin dönüm) ve 109 kilometrekare (Yaklaşık 109 bin dönüm) civarında diğer kullanım arazileri yer alıyor. Böylece, Gates'in ABD'deki toplam arazi varlığı 1 milyon dekarın üzerine çıkıyor.

Gates'in holdingine ait en büyük araziler Louisiana ve Arkansas'ta bulunuyor. Gates'in Washington'daki 64 kilometrekare büyüklüğündeki arazisinin değeriye 171 milyon dolar civarında.

132 milyar dolar net varlığa sahip Gates'in kişisel varlığını yönetmek için kurduğu Cascade Investment doğrudan ya da dolaylı olarak bu arazilerin büyük bir bölümüne sahip.

2014 yılında Wall Street Journal'e röportaj veren Cascade'ın baş yatırım stratejisti Michael Larson, Bill Gates'in California, Illinois, Iowa, Louisiana ve diğer eyaletlerde

19.01.2021

en azından 100 bin dönümlük bir tarım arazisi bulunduğunu söylerken tüm arazilerin toplamının Manhattan'dan 7 kat daha büyük olduğunu belirtiyor.

Gates'in bu kadar fazla tarım arazisine neden yatırım yaptığıysa hala gizemini koruyor.

Elon Musk, Aralık ayında dünyanın en zengin ikinci kişisi olan Bill Gates'i tahtından ettikten sonra Amazon'un kurucusu Jeff Bezos'u da geçerek dünyanın en zengin kişisi olmuştu.

Bill Gates ise şu anda dünyanı en zengin üçüncü kişisi konumunda bulunuyor.

STA'nın 5 yıllık ticaret açığı 10.6 milyar dolar

Türkiye; Serbest Ticaret Anlaşması imzaladığı ülkelere son 5 yılda 10.6 milyar dolar açık verdi. Halen 16 ülke ile müzakereler sürüyor, 4'ünün kapsamında hizmet ticareti de bulunuyor. Son olarak Avrupa Birliği'nden ayrılan İngiltere ile yapılan anlaşma yürürlüğe girdiğinde, ikili ticarete STA'nın geçerli olacağı ülke ve ülke grubu sayısı 22'ye çıkmış olacak.

Brexit ardından İngiltere ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması (STA) onaylanmak üzere TBMM gündemine sunuldu. Bu anlaşmayla birlikte özel sektörün yatırımlarını kolaylaştıran, ikili ticarete gümrük vergilerini ve işlemlerini esnekleştiren STA'lar yeniden tartışılmaya başlandı. DÜNYA, halen toplam 5.3 trilyon dolar civarında ekonomik büyüklüğe sahip 20 ülke ve EFTA ile imzalanmış STA'ların ikili ticarete olan etkilerini mercek altına aldı. Türkiye, STA'ların yürürlükte olduğu ülkelerle 2016'dan bu yana yaptığı ticarete toplam 10.5 milyar dolar açık verdi.

Türkiye ilk STA'yı 1980'de ekonomide liberalleşme ve dışa açılma adımlarını attıktan 12 yıl sonra yürürlüğe soktu. 1992 yılında 7 EFTA ülkesiyle imzalanan STA kapsamındaki ülke sayısı, AB'ye giren ülkelerin çıkmasıyla bugün (Norveç, İsviçre, İzlanda ve Liechtenstein) 4'e düştü. İkinci anlaşma 5 yıl sonra İsrail ile yapılırken, bu kategoride en çok ticaret hacmine sahip olduğumuz Güney Kore ile yapılan anlaşma ise 2013'te yürürlüğe girdi.

3 anlaşma onay bekliyor

Türkiye, İngiltere, Lübnan, Sudan ve Katar ile STA müzakerelerini tamamladı. Bu anlaşmalar iç onay süreçleri tamamlandıktan sonra yürürlüğe girecek. Buna en yakın olanı ise İngiltere. İngiltere ile yapılan STA, onay için TBMM'ye sunuldu. Öte yandan daha önce Suriye ile imzalanan STA, 2011'de askıya alındı. 2011'de yürürlüğe giren Türkiye-Ürdün STA ise 22 Kasım 2018'de yürürlükten kaldırıldı. 16 ülke ile müzakereler sürüyor, 4 tanesinin kapsamında hizmet ticareti de var. Türkiye halen 16 ülke ile STA müzakerelerini yürütüyor. Bunlardan Japonya, Tayland, Endonezya ve Ukrayna ile olanlar 'aktif müzakere' sınıfında yer alıyor.

Müzakere sürecine devam...

Müzakere sürecindeki diğer ülke ve ülke grupları ise şunlar: Meksika, Peru, Kolombiya, MERCOSUR, Ekvador, Kamerun, Çad, Körfez İşbirliği Konseyi, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Seyşeller, Cibuti ve Pakistan. STA müzakerelerinde, bazı ülkelerle mal ticareti yanı sıra hizmet ticareti ve yatırımlarla ilgili konular da ele alınıyor. Bunlardan Ukrayna ile hizmet, Peru ve Meksika ile hizmet ticareti ve yatırımlar, Japonya ile ise hizmet ticareti, yatırımlar ve kamu alımları konuları da kapsamda bulunuyor. Bu arada Türkiye, aralarında ABD, Hindistan ve Libya'nın da yer aldığı 9 ülke ve ülke grubuyla ise STA girişiminde bulunmuş durumda. STA girişiminde bulunulan diğer ülkeler ise Kanada, Vietnam, Orta Amerika ülkeleri, Afrika Karayip Pasifik Ülkeleri, Cezayir ve Güney Afrika Cumhuriyeti.

STA kapsamında neler var?

Serbest Ticaret Anlaşmalarında tam bir standart bulunmuyor. Yani her ülke ile avantajlı ve dezavantajlı ürün grupları göz önüne alınarak farklı tarifeler belirleniyor. Taraflar, üçüncü ülkelere ise kendi milli gümrük tarifelerini uyguluyorlar. Örneğin İsrail ile yapılan STA kapsamında 2000 yılından bu yana tüm sanayi ürünlerinin ticareti gümrüksüz olarak gerçekleştiriliyor. Belirli tarım ürünlerinde miktar kısıtlaması olmaksızın gümrük muafiyeti bulunuyor. Güney Kore ile yapılan anlaşmada ise sanayi ürünlerinin yüzde 90'ında 7 yıl içinde (1 Ocak 2023'te doluyor) tarım ürünlerinin tamamında da 10 yıl içinde vergilerin sıfırlanması öngörülüyor. Bu ülke ile ayrıca hizmet ticareti ve yatırım anlaşmaları da yürürlükte.

Serbest Ticaret Anlaşması yapılan ülkelerle ticaret hacmimiz (milyon dolar)

	2020/11		2019/11		2019		2018		2017		2016	
	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
EFTA	1.593	7.738	1.630	3.838	1.794	4.179	2.322	3.682	1.689	7.801	3.336	3.222
İsrail	4.198	1.392	4.036	1.458	4.463	1.600	4.022	2.001	3.504	1.662	3.054	1.424
Makedonya	365	114	368	89	408	107	413	119	380	101	396	80
Bosna Hersek	399	178	417	170	453	193	431	239	356	267	317	278
Filistin	80	33	61	8	67	9	78	7	90	5	97	3
Tunus	819	136	801	180	886	190	959	234	940	230	938	221
Fas	1.833	553	2.105	650	2.347	713	2.036	753	1.688	930	1.489	920
Mısır	2.781	1.563	3.133	1.753	3.508	1.903	3.214	2.168	2.547	2.013	2.832	1.445
Arnavutluk	417	28	453	20	487	22	430	24	403	25	312	19
Gürcistan	1.299	322	1.423	244	1.578	272	1.438	258	1.337	219	1.315	227
Karadağ	93	16	116	12	131	13	80	14	61	24	53	23
Sırbistan	920	380	874	403	954	437	915	393	761	493	619	365
Şili	250	279	331	224	357	250	398	388	264	296	222	250
Morityus	107	25	147	63	168	83	145	29	89	44	78	18
Güney Kore	992	5.216	833	5.352	943	5.777	982	6.638	621	6.822	553	6.468
Moldova	292	157	310	257	343	264	290	198	306	218	279	176
Malezya	336	1.787	328	1.693	354	1.847	375	2.251	293	3.097	329	2.046
Faroe Adaları	0.7	1	0.2	0.2	0.2	0.1	0.6	0.2	0.2	0.1	0.2	0.1
Singapur	299	272	731	265	750	286	579	359	705	411	427	362
Kosova	321	11	316	7	347	8	313	10	282	9	272	9
Venezuela	209	46	114	19	132	19	134	1.009	38	115	19	62
Toplam	17.603	20.247	18.527	16.705	20.470	18.172	19.554	20.774	16.354	24.782	16.937	17.618
Denge		-2.644		1.822		2.298		-1.220		-8.428		-681

Yeni STA'ya yatırım ve tarımı da ekleyeceğiz

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, İngiltere ile imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması'na (STA), yatırımlar ve tarım konularının da eklenmesinin hedeflendiğini bildirdi. Çin'in birçok ülkede yatırım bölgeleri bulunduğunu vurgulayan Pekcan, "Çin ihtisas bölgelerimizden birinde neden yatırım bölgesi kurmasın?" diye konuştu. Ekonomi Muhabirleri Derneği (EMD) yönetimini kabul eden Bakan Pekcan, İngiltere ile imzalanan STA'ya uluslararası yatırımlar ve tarım alanındaki tavizlerin eklenmesi için çalıştıklarını söyledi. İngiltere'nin yabancı yatırımcı açısından da Türkiye için önemli olduğunu kaydeden Pekcan, "Zaten ilk başından itibaren hedefimiz buydu. Ama öncelikle 1 Ocak'ta hiçbir iş insanımızın ticaretinin etkilenmeden anlaşmanın devreye alınabilmesi bizim için çok önemliydi" dedi. GB'nin güncellenmesi müzakerelerinin de sürdüğü bilgisini veren Pekcan, temel hedef olan tam üyeliğe kadar güncellenmenin yapılması gerektiğini aktardı. Pekcan, zaman zaman Doğu Akdeniz, Güney Kıbrıs ve Yunanistan polemiklerinin engel olarak çıkabildiğini vurgularken, iş dünyasının da muhataplarını devreye sokarak süreci hızlandırabileceklerini bildirdi. Konseyin, komisyona yetki vermediği için 2016'dan bu yana görüşmelerin başlayamadığını dile getiren Pekcan, bu yıl başlamasını ümit ettiğini vurguladı.

Son 5 yılın 4'ünde açık verdik

Türkiye, yürürlükteki STA kapsamına dahil ve ekonomik büyüklükleri 5.3 trilyon doları aşan ülkelerle olan ikili ticaretinde, 2016 yılından bu yana toplam 10 milyar 675 milyon dolarlık açık verdi. 2020 yılı OcakKasım döneminde bu ülkelere 17 milyar 398 milyon dolarlık ihracat yapan Türkiye, aynı dönemde 20 milyar 90 milyon dolarlık ithalat yaptı ve açık 2.6 milyar dolar seviyesinde oluştu. Bu açığın en büyük bölümü ise son yıllarda azalsa da Güney Kore ile yapılan ticaretten kaynaklanıyor. Güney Kore ile 2016 ve 2017'de 6 milyar dolar seviyesinde olan açık miktarı, 2020 OcakKasım döneminde 4 milyar dolar civarına geriledi. Tüm STA'larda sadece 2019 yılında 2 milyar 259 milyon dolar ticaret fazlası verildi. Buna karşılık, 2016'da 686 milyon dolar, 2017'de 8 milyar 428 milyon dolar, 2018'de 1 milyar 96 milyon dolar ve 2020 yılı 11 aylık döneminde 2 milyar 557 milyon dolar açık verdik.

JPMorgan: TCMB ikinci çeyrekte faiz indirimine gidecek

JPMorgan, TCMB'nin gelecek hafta yapacağı Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini yüzde 17,0 seviyesinde tutmasını, faiz politikasında bir sonraki adımın faiz indirimi yönünde olmasını beklediklerini açıkladı.

JPMorgan, TCMB'nin gelecek hafta yapacağı Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini yüzde 17,0 seviyesinde tutmasını, faiz politikasında bir sonraki adımın faiz indirimi yönünde olmasını beklemeye devam ettiklerini vurguladı.

Banka bugün yayınladığı raporda, "TCMB'nin son 2 toplantıda yaptığı toplam 675 baz puanlık sıkılaştırmanın Merkez Bankası'nın planlarındaki kademeli dezenflasyonun sağlanması için yeterli olacağına inanıyoruz. Ayrıca, bizim görüşümüze göre, yapılan sıkılaştırma politika kredibilitesinde ciddi bir artışın başarılması için de yeterli"değerlendirmesini yaptı.

TCMB'nin son beklenti anketinde gelecek 12 ay için enflasyon beklentilerinin yüzde 10,8 seviyesinde durduğunu, TCMB'nin hali hazırda yüzde 2,1 reel faiz oranı sunduğunu belirten JPMorgan, "Bu reel faiz oranı yalnızca 2018 yılındaki piyasa oynaklığı sırasında verilenden daha düşük. TCMB'nin cari kredibilitesi ve politikalarının çok daha güçlü olduğu, talep baskılarının daha düşük olduğu ve daha önemlisi liranın herhangi bir baskı altında olmadığını dikkate alındığında daha yüksek faizler için herhangi bir temel neden görmüyoruz. Bunun sonucu olarak TCMB'nin

politika faizini değiştirmeyerek yüzde 17,00'da tutmasını bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

Ancak güvenin hala kırılğan ve fiyat baskılarının göreceli olarak güçlü olduğunu belirten JPMorgan, TCMB'nin şahin duruşunu devam ettirmesini ve para olitika yönlendirme cümlesi olan "Para politikası duruşunun sıkılığı kararlı şekilde devam ettirilecek" ifadesinin tekrarlanması büyük olasılık olduğunu da vurguladı.

TCMB'nin faiz konusunda bundan sonra atacağı ilk adımın faiz indirimi yönünde olmasını beklemeye devam ettiklerini ifade eden JP Morgan, temel senaryolarında ilk faiz indiriminin ikinci çeyrekte 100 baz puan olacağını öngördüklerini belirtti. Ancak JPMorgan para politikasında gevşemenin zamanlamasına ilişkin belirsizliğin artmakta olduğuna da dikkat çekti.

OECD Bölgesi'nde 3. çeyrekte istihdam yüzde 1,9 arttı

OECD Bölgesi'nde, 2020 yılının 3. çeyreğinde istihdam yüzde 1,9 artış kaydetti.

OECD tarafından yapılan belirlemeye göre, OECD Bölgesi'nde 2020 yılının 3. çeyreğinde istihdam yüzde 1,9 artarak yüzde 66,7 seviyesine çıktı.

İstihdamda 2. çeyrekte ise yüzde 4,4 seviyesinde azalma görülmüştü. OECD rakamlarına göre, bölgede istihdam oranı halen pandemi öncesi dönem olan 2020 yılı ilk çeyreğinin 2,5 puan altında yer alıyor.

İşten çıkarma yasağı ne zaman bitecek?

Pandemi tedbirleri kapsamında uygulanan işten çıkarma yasağı, 17 Nisan 2020 tarihinden bu yana uygulanmaya devam ediyor. Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemeye göre işten çıkarma yasağı 17 Ocak 2021'den itibaren 2 ay daha uzatıldı. İşten çıkarma yasağı 30 Haziran 2021 tarihine kadar uzatılabilecek.

Koronavirüs pandemisi sürecinde iş kayıplarını önlemek amacıyla uygulamaya konan işten çıkarma yasağı uygulaması için belirlenen süre 17 Ocak 2021 tarihinde sona ererken, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla Resmi Gazete'de yayımlanan karar ile 2 ay süreyle uzatıldı. Bu düzenleme ile birlikte işten çıkarma yasağı 17 Mart 2021 tarihine kadar devam edecek.

Bu süreçte yüz kızartıcı suç işleyen çalışanların iş sözleşmelerine son verilebilecek ancak bunun dışında işten çıkarma uygulamasına gidilemeyecek. İşten çıkarma yasağının ihlali durumunda ise işverenler çalışanlara brüt asgari ücret tutarını ödeyerek işten çıkarabilecek.

İş kanuna eklenen geçici 10. maddenin 4. fıkrası hükmü, Cumhurbaşkanı'na bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında yer alan üç aylık süreleri her defasında en fazla üçer aylık sürelerle 30 Haziran 2021 tarihine kadar uzatmaya yetki veriyor.

Erdoğan'dan teşkilata 2023 mesajı: Tarihi bir dönüm noktası

Cumhurbaşkanı Erdoğan AK Parti İl Kongrelerine video konferansla katılarak teşkilata seslendi: Önümüzde 2023 seçimleri var. Elbette her seçim önemlidir. 2023 seçimleri ülkemiz için tarihi bir dönüm noktasında yaşanacaktır.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, AK Parti 7. Olağan Manisa, Aydın, Mardin, Adıyaman, Kilis, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Muş il kongrelerine canlı bağlantıyla katıldı.

Erdoğan'ın açıklamaları şöyle:

"Tabi ki kongrelerimizi çok daha farklı biçimde yapmayı hayal ediyorduk. Salgın şartlarından dolayı ekim ve Kasım aylarındaki bir kaç il dışında maalesef bu ziyaretlere imkan bulamadım.

AK Parti milletin kurduğu, bugüne kadar da milletin getirdiği bir partidir. AK Parti seçimden seçime millete giden bir parti olmadı. Yılın 365 gününü, günün 24 saatini milletimizin hizmetine adanmış bir partiyiz

Bu ülkede tatlı su demokratları vardır. Bir de tatlı su siyasetçileri vardır. Yüzleri seçimden seçime görülür. Partimiz kapatma dahil pek çok tehditle yüzleşirken de vesayetin cenderesinde mücadele ederken de hep bu anlayışla hareket etti.

Başlattığımız yatırımları, projeleri en küçük bir kesintiye uğratmadık. Kuru kuruya demokratlık yapmadık. 81 vilayetimizin tamamında eğitimden sağlığa ulaşımın enerjide her alanda yüzümüzü ağartan hizmetlere imza attık.

Sıkıntılı dönemi en az kayıpla tamamlamanın gayreti içinde olduk. Vatandaşlarımızın kendisini sahipsiz hissetmemesi için ne gerekiyorsa yaptık. Ülkemizi yeni döneme hazırlayacak çalışmalara yöneldik.

Dışarıda da tarihi bir dönüşümün altyapısını oluşturuyoruz. Doğu Akdeniz'den Karabağ'a kadar kritik meselelerde ortaya koyduğumuz güçlü irade ile kararlılığımızı tüm dünyaya gösterdik.

Türkiye yaptığı hamlelerle sömürü üzerine kurulu asırlık düzeni kökünden sarsıyor. Artık bölgemizde kapalı kapılar ardında yapılan planlar masumların kanı pahasına uygulanamıyor Terör olayları körüklenemiyor. Bu düzeni bozan bir ülkenin hedef tahtasına oturtulmaması mümkün mü?

Kim ne derse desin ne yaparsa yapsın tarih kendi hükmünü veriyor. Bize demokrasi üzerinden eleştiri yöneltenler, sıkışınca demokrasi adına en utanç verici pratiklere imza atmaktan geri kalmıyorlar. Bizi insan hakları konusunda eleştirenler en küçük bir sıkıntıyla karşılaştıklarında dünyanın en faşist uygulamalarına yöneliyorlar. Terör örgütlerini başka yerde desteklerler, kendi topraklarında en ufak bir eyleme izin vermezler.

Bundan sonra ektiğimiz tohumların hasılasını toplama vaktidir. Güçlü Türkiye'ye hiç olmadığımız kadar yakınız.

"KILIÇDAROĞLU NEDEN 56 GÜNDÜR SESSİZ?"

Önümüzde 2023 seçimleri var. Elbette her seçim önemlidir. 2023 seçimleri ülkemiz için tarihi bir dönüm noktasında yaşanacaktır. Hâlâ eski Türkiye özlemi ile yanıp tutuşanlar, terörün, darbenin hakim olduğu kötü günleri bu ülkeye geri getirmek isteyenler var güçleriyle savaşıyor.

CHP'nin başındaki zat partisindeki taciz iddialarına 56 gündür sessiz. Neden konuşmuyor."

CHP Sözcüsü Öztrak: Olan bitenden keyif alıyorlar

CHP Sözcüsü Öztrak, MYK toplantısının ardından yaptığı açıklamada, AKP ve MHP'nin muhaliflere saldırıları 'keyifle seyrettiğini' söyledi. Öztrak, "Bu saldırıları cesaretlendiren, Saray ortaklarının kirli siyasi dilidir. Saldırganlara ve tehdit savuranlara gösterilen hoşgörü, hatta esirgenmeyen siyasi himayedir" dedi.

BirGün ANKARA

CHP Merkez Yönetim Kurulu (MYK) toplantısı, Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu başkanlığında toplandı. MYK toplantısının ana gündem maddesi, Cumhur İttifakı'na muhalif siyasetçi ve gazetecilerin saldırılar oldu. CHP Lideri Kılıçdaroğlu'nun saldırıların cezasız kalmasına dikkati çektiği öğrenildi.

MYK toplantısının ardından gündemdeki gelişmelere ilişkin değerlendirmelerde bulunan CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Faik Öztrak, derinleşen yoksulluk ve sistem krizine değinerek, "Bu ucube vesayet rejiminde devlet, bırakın vatandaşlarımıza, 'yaşamaya değer bir yaşam' kurmayı, vatandaşlarımızın yaşamını dahi koruyamıyor. Devlet krizinin zirve yaptığı son yıllarda, Türkiye'nin göbeğinde, başkentimizde, ana muhalefet partisi liderine linç girişiminde bulunuluyor. Mafya artıkları ve çeteler, siyasetçilere, gazetecilere olmadık tehditler savuruyor. Yetmiyor kalles saldırılar düzenleyebiliyor.

Hükümet ise bu terör saldırılarını seyrediyor. Ufak ortağı ise mafya bozuntularına sahip çıkıyor. Bıyık altından sırtarak olan bitenden keyif alıyor” dedi.

Mafyavari yöntemlerle ülke yönetilemeyeceğini vurgulayan CHP Sözcüsü Öztrak, açıklamalarını şöyle sürdürdü: “Bu ülkenin ana muhalefet partisi lideri tehdit edilince, sinsice el ovuşturup, sessiz kalanlar, Cumhurbaşkanı zırhına sığınan AK Parti Genel Başkanına ‘sözde’ denince bir bardak suda fırtınalar kopardılar. Sayın Genel Başkanımıza, Çubuk’ta düzenlenen linç girişiminden sonra ne yapıldı? Yine çok yakın zamanda, bir mafya bozuntusunun tehditlerine karşı yargı ne yaptı? Siyaset kurumu ne yaptı.”

KÜÇÜK ORTAKTAN TEHDİTLER

“Beylerden tehditlere karşı bir ortak tavır almalarını bıraktık, Sarayın küçük ortağı, tehditler savuran mafya artığını sahiplendi. İşte bugün mafya artıkları ve çeteler, başkentte terör estiriyorsa, bu kadar pervasızca sahne alabiliyorsa, bunun arkasında sarayın bu olaylar karşısındaki meflûç tavrı, yurttaşların güvenliğini sağlama konusundaki yetersizliği vardır. Bu organize terör saldırılarının, en kısa sürede tüm yönleriyle aydınlatılması gerekir.

Bahçeli tehditlerini sürdürüyor

MHP’nin hedef göstermesinin ardından Gelecek Partisi Genel Başkan Yardımcısı Selçuk Özdağ, Yeniçağ Gazetesi Ankara Temsilcisi Orhan Uğuroğlu ve avukat Afşin Hatipoğlu’na yönelik saldırılar siyasetin nabzını yükseltti. Saldırılarından MHP’nin sorumlu olduğu iddialarını reddeden MHP Lideri Devlet Bahçeli isim isim saydığı Karar gazetesi yazarlarını tehdit etti. “Karar Gazetesi’nin kiralık köşe yazarları, mesela Elif Çakır, mesela Yıldırım Oğur, mesela Taha Akyol ve diğer köşesiz sözde yazarlar MHP’yi hafife almasınlar, MHP’ye kara çalmasınlar” diyen Bahçeli, “Çünkü kazdıkları kuyuya çoktan düşmüşler, kızarmayan yüzleriyle yakayı ele vermişlerdir. Bilhassa Taha Akyol MHP’yi bilir, tavsiyem mezkur sipariş üzerine yazan isimlerle birlikte Serok Ahmet’e bizi acilen anlatmasıdır” ifadelerini kullandı.

Bahçeli’nin danışmanı Yıldırım Çiçek ise saldırıya gelen tepkiler için “Üç yumruk için ortalığı ayağa kaldırıyorlar” ifadelerini kullandı. Yeniçağ Gazetesi Ankara Temsilcisi Orhan Uğuroğlu’na saldıranlardan birinin MHP’li Etimesgut belediyesinde güvenlik görevlisi olduğu ortaya çıktı. Yeniçağ’ın haberine göre; Uğuroğlu’na saldıranlardan 1993 doğumlu O.K.Y. polise verdiği ifadede Etimesgut Belediyesi’nde güvenlik görevlisi olarak çalıştığını söyledi. 2019 yılındaki seçimde Etimesgut Belediyesi’ni MHP kazanmış başkan da Enver Demirel olmuştu.

Rusya'nın buğday, arpa ve mısır vergisi Türkiye'yi nasıl etkiler?

Ali Ekber YILDIRIM

19 Ocak 2021 Salı

Türkiye, buğdayda yüzde 45, arpada yüzde 35 ve mısırdaki yüzde 25 olan ithalat gümrük vergisini geçtiğimiz Ekim ayında 31 Aralık 2020'ye kadar sıfıra indirdi. Daha sonra alınan bir karar ile bu 3 ürün ithalatındaki sıfır gümrük uygulaması 30 Nisan 2021'e kadar uzatıldı. İthalat yapabilmek için buğday, arpa ve mısırdaki gümrük vergisi alınmıyor.

Rusya Federasyonu, içerde yükselen fiyatları düşürmek için buğday, arpa ve mısır ihracatına gümrük vergisi uygulayacağını resmen açıkladı. Şimdi bu vergilerde artış yapılması gündemde.

Buğday üretiminde istikrarlı bir politika ile üretimini artıran ve dünyanın en büyük ihracatçısı konumuna gelen Rusya ile buğday üretimi yıllardır yerinde sayan, yeterince üretmeyen Türkiye'nin tarımdaki durumunu bu 3 üründeki vergi uygulaması çok net ortaya koyuyor.

İki ülkenin buğday üretimi ve dış ticareti

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) her yıl yayınladığı hububat raporlarını geriye dönük olarak incelediğimizde Türkiye ve Rusya'nın buğday üretimi ve dış ticareti konusunda nasıl bir gelişme gösterdiğini şöyle özetleyebiliriz:

1- Türkiye'nin 2000'li yılların başından bu yana buğday üretiminde ciddi bir artış yok. 2003-2004 sezonunda 18.5 milyon ton olan buğday üretimi yaşanan kuraklık nedeniyle 2007-2008 sezonunda bu dönemdeki en düşük üretim olan 15.5 milyon tona geriledi. 2015-2016 sezonunda ise 22.6 milyon ton üretimle en üst seviyeye ulaştı. Son 20 yılın ortalamasına bakıldığında üretim 1920 milyon ton arasında değişiyor.

2- Rusya'nın aynı dönemde 34 milyon ton olan buğday üretimi 2012-2013 üretim sezonunda 37.7 milyon ton ile en düşük seviyeyi görürken, en yüksek üretim 2020-2021 sezonunda 85.9 milyon ton olarak gerçekleşti. Son 5 yılın ortalaması 75-80 milyon ton seviyelerinde.

3- Rusya son 20 yılda buğday üretimini 34 milyon tondan ortalama 80 milyon tona çıkarırken, Türkiye aynı dönemde 20 milyon ton olan ortalama üretiminde ciddi bir artış sağlayamadı ve adeta yerinde saydı. Rusya, buğday üretim alanlarını artırırken, Türkiye, buğday ekim alanlarını daralttı.

4- Türkiye, 2010-2011 sezonunda 2.6 milyon ton olan buğday ithalatını 2016-2017 sezonuna kadar ortalama 4 milyon ton bandında tuttu. 2018-2019 sezonunda 5.8 milyon ton olan ithalat 2019-2020 sezonunda 9.8 milyon tona çıktı. 2020 yılının ilk 11 aylık döneminde buğday ithalatı 8 milyon 703 bin ton oldu. Son 10 yılda buğday ithalatın ortalama 4 milyon tondan 10 milyon ton sınırına dayandı.

5- Rusya'nın 2010-2011 sezonunda buğday ihracatı 4 milyon tondur. Sonraki yıllarda hızla arttı ve 2017-2018 sezonunda 41 milyon tona kadar çıktı. 2020-2021 sezonunda 50 milyon ton ihracat ile dünyanın en büyük ihracatçısı konumunu sürdürmesi bekleniyor. Rusya son 20 yılda hem üretimini hem de ihracatını ortalama verilerle iki kat artırdı.

Buğday üretimi (Milyon ton)

Sezon	Türkiye	Rusya
2012-13	20.1	37.7
2013-14	22.1	52.1
2014-15	19.0	59.1
2015-16	22.6	61.0
2016-17	20.6	72.5
2017-18	21.5	85.1
2018-19	20.0	71.7
2019-20	19.0	74.4
2020-21	20.5	85.9

Buğdayda Türkiye'nin ithalatı, Rusya'nın ihracatı (Milyon ton)

Sezon	Türkiye	Rusya
2012-13	3.7	11.2
2013-14	4.1	18.9
2014-15	5.3	22.4
2015-16	4.4	25.5
2016-17	4.3	27.8
2017-18	5.2	41.3
2018-19	5.8	35.7
2019-20	9.8	32.2
2020-21*	8.7	50.0

* Türkiye verisi 2020 yılı 11 aylık veri, Rusya'nın tahmini
Kaynak: IGC, TMO, Rusya Tarım Bakanlığı

Tahılda Rusya'nın en büyük 2. pazarı Türkiye

Buğday örneğinde olduğu gibi ayçiçeği, soya, arpa ve bazı bakliyat ürünlerinde de Türkiye üretim yerine ithalata dayalı bir politika izlerken Rusya üretim ve ihracat odaklı bir politika izliyor. Bunun sonucunda Türkiye, Rusya'nın tarım ürünlerinde Çin'den sonra ikinci ihracat pazarı oldu. 2020 yılının ilk 8 aylık verilerine göre Rusya,

Çin'e 2.8 milyar dolarlık, Türkiye'ye ise 2.2 milyar dolarlık tarım ürünü ihraç etti. Türkiye İstatistik Kurumu verileri de bunu doğruluyor. 2020 yılının ilk 10 aylık döneminde Türkiye, Rusya'dan 2.4 milyar dolarlık tarım ve gıda ürünü ithalatı yaptı.

Ayrıntılara bakıldığında, Rusya Federasyonu Tarım Bakanlığı verilerine göre, 2020-2021 sezonu başlangıcı olan 1 Temmuz 2020'den, 22 Aralık 2020'ye kadar Rusya, 22.9 milyon ton buğday ihracatı yaptı. Bu, geçen sezonun aynı dönemine göre yüzde 15.1 artış anlamına geliyor. Aynı dönemde arpa ihracatını yüzde 63 artırarak 3.3 milyon tona çıkardı. Mısır ihracatı ise aynı dönemde yüzde 19.5 gerileyerek 900 bin ton olarak gerçekleşti.

Rusya'nın bu dönemde toplam tahıl ihracatı ise 27.3 milyon ton oldu. Bu ihracatın yüzde 18'i olan 5 milyon ton Mısır'a gerçekleştirildi. Türkiye yüzde 17 pay ve 4.5 milyon ton ile ikinci sırada yer aldı. Bu ülkeden, Suudi Arabistan 2 milyon ton, Bangladeş 1.3 milyon ton ve Azerbaycan 970 bin ton tahıl aldı.

Yağlı tohumlar ve bitkisel yağlarda da Rusya'nın en fazla ihracat yaptığı ülkeler sıralamasında Çin ilk sırada, Türkiye ikinci sırada yer alıyor.

Rusya'nın ayçiçeği küspesi ihracatında ise Türkiye ilk sırada. Türkiye, Eylül 2020'den Aralık'a kadar yani bu sezon Rusya'dan 112 bin ton ayçiçeği küspesi ithal etti. Aynı dönemde geçen yıla göre yüzde 88 oranında artış ile 129,9 bin ton yağlık ayçiçeği çekirdeği ithalatı gerçekleştirildi. Rusya'dan alınan soya fasulyesi ise geçen sezona göre iki kat artışla 21,1 bin ton oldu. Ayçiçeği yağı ithalatı ise yüzde 43.2 azalarak 75,9 bin ton oldu.

İhracat vergileri soframıza yansıyor

Rusya, bir süreden beri gıda enflasyonu ile mücadele etmek için tarım ürünleri ihracatına yönelik vergileri gündemde tutuyor. Ülkede 2020 gıda enflasyonu yüzde 6 civarında. Türkiye'de gıda enflasyonu yüzde 20.61 olarak gerçekleşti.

Ekmek, yağ ve şeker fiyatlarını düşürmek için Rusya bazı ürünlerin ihracatına kota ve vergiler getirdi. Aralık ayının son haftasında Rus yetkililer yaptıkları açıklamada 2021 yılı 15 Şubat ile 30 Haziran tarihleri arasında yapılacak toplam tahıl ihracatının 17.5 milyon ton ile sınırlandırıldığını, bu kota aşıldığı takdirde ürünün gümrük kıymetinin yüzde 50'si kadar vergi alınacağı ifade edildi. Bu vergi, ton başına 100 Euro'dan az olamayacak. Ayrıca buğdayda ton başına 25 Euro vergi alınacak. Çavdar, arpa ve mısır ihracatında ise gümrük vergisi sıfır olarak uygulanacağı belirtildi.

Ancak, bu yeterli gelmemiş olacak ki, bu günlerde yeni vergilerin uygulanacağı konuşulmaya başlandı. Rusya Ekonomi Bakanı Maxim Reshetnikov, buğday ihracatından alınan verginin 1 Mart'tan itibaren artırılması için onay alındığını söyledi.

Reshetnikov'un verdiği bilgiye göre, dünyanın en büyük buğday ihracatçısı olan Rusya, 1 Mart-30 Haziran döneminde buğday ihracatından ton başına 50 Euro vergi almayı planlıyor. Rusya'da 15 şubat-1 Mart arası için buğday ihracat vergisi ise ton başına 25 Euro seviyesinde uygulanacak. Ekonomi Bakanı'nın verdiği bilgiye göre Rusya, arpa ve mısır ihracatına da vergi uygulamayı planlanıyor. 15 Mart'tan itibaren arpa ithalatından ton başına 10 Euro ve mısır ihracatından ton başına 25 Euro vergi alınacak. Vergilerin 1 Temmuz 2021'de başlayacak yeni ürün sezonunda da devam etmesi bekleniyor. Ayrıca ay ı eğinde de vergi getirilmesi gündemde.

Bu vergilerin Türkiye'ye etkisi fiyat artışı olarak yansıyacak. TMO 400 bin tonluk ekmeklik buğday ithalat ihalesi var. Muhtemelen bu vergiler eklenerek teklifler sunulacak. Hem buğdayda hem de yağlı tohumlarda, ay ı eğinde, soyada, kepekte vergi ve fiyat artışları ithalat yapıldığı ölçüde soframıza daha pahalıya gelecek.

Özetle, Türkiye'nin gıda ve tarım ürünleri ithalatında ilk sırada, ihracatında ise 3. sırada yer alan Rusya'nın attığı her adım bizi çok yakından ilgilendiriyor. Soframızdaki  r nleri etkileyecek kararlar bunlar. Bu nedenle ithalatı desteklemeyi bırakıp, üretim odaklı tarım politikasına dönmek zorundayız.

İthal buğday, un ve makarna olarak ihraç ediliyor

Türkiye, çok büyük bölümünü Rusya'dan ithal ettiği buğdayı işleyerek un, makarna, irmik, bisküvi ve benzeri ürün olarak ihraç ediyor. Toprak Mahsulleri Ofisi verilerine göre, 2012-13 sezonunda mamul madde karşılığı Türkiye'nin buğday ihracatı 4.2 milyon ton olurken son 5 yılın ortalama ihracat değeri 7.5 milyon ton seviyesinde. Türkiye, buğday üretilip bunu mamule dönüştürerek ihracat yapmak yerine, buğday ithalatı yaparak işledikten sonra mamul olarak ihraç ediyor. Rusya'nın uyguladığı gibi ek vergiler nedeniyle buğday ithalatı pahalıya gelince un ve makarna ihracatında rekabet gücü zayıflıyor. Doğrusu içerde üretimi artırarak ihracat yapmaktır.

Faizde Merkez Bankası ne derse o!

Alaattin AKTAŞ

19 Ocak 2021 Salı

✓ **Faizde belirleyici bankalar değil, Merkez Bankası'dır. Şu durumda faiz eleştirisinde de asıl adres Merkez Bankası olmalıdır.**

✓ **Bankalardan zararına kredi kullandırmaları talep edilemeyeceğine göre daha az kâr etmeleri isteniyordur. Bu istekte bulunan kesimlerin de daha az kâr için fedakarlık yapıyor olması gerekir.**

Adeta belli bir döngüye bağlanmış tartışma konularımız var. Zaman zaman birden aklımıza düşmüş gibi gündeme getiriyoruz. Örneğin faiz...

Çoğu kez siyasilerden duyuyoruz faizle ilgili eleştirileri. Kimi dönemlerde iş çevreleri de katılıyor bu eleştirilere.

Siyasilerin ve iş çevrelerinin eleştirileri tabii ki yüksek faizle ilgili. Faizin ekonominin gerçeklerinden uzak bir şekilde enflasyona göre çok düşük belirlendiğinden yakınanlar da var elbette ama bu tür yakınmalar, küçük tasarruf sahiplerinden geldiği için pek duyulmuyor bile.

Yüksek olduğu, yüksek tutulduğu ileri sürülen faizle ilgili eleştiriler kimi zaman Merkez Bankası'na yöneltiliyor ama asıl eleştiri konusu olan kurumlar, bankalar.

İş aleminden bu zamana kadar Merkez Bankası'na dönük bir eleştiri pek duyulmadı. Merkez Bankası'nı eleştiren, o da bazı dönemlerde, iktidar oluyor. İktidardan bankalara da zaman zaman faizi yüksek tuttukları ve çok kar ettikleri yönünde eleştiriler geldiğini biliyoruz.

Muhatap bankalar mı, Merkez Bankası mı?

Yazımızda bir tablo ve grafiğe yer veriyoruz. Bu tablo ve grafik yazımızın başlığını özetliyor zaten:

“Faizde Merkez Bankası ne derse o!”

Merkez Bankası'nın ortalama fonlama maliyetinin yüzde 7-8 düzeyine gerilediği geçen yılın mayıs, haziran ve temmuz aylarında banka kredileri niye yüksek değildi?

Ticari kredi faizleri mayıs ve haziranda tek haneye düşmüş, şimdi ise yüzde 20'nin üstünde. Merkez Bankası'nın ticari kredi başlığında topladığı kalemlerde "iskontolu işlemlerden alacaklar, ihracat ve ithalat kredileri, ihracat garantili ve diğer yatırım kredileri, işletme ve ihtisas kredileri, fon kaynaklı krediler, müşteri adına menkul değer alım kredileri, kıymetli maden kredileri, faktoring işlemlerinden alacaklar, banka dışı mali kesime kullandırılan krediler ve ticari nitelikte olan diğer tüm krediler" kapsanıyor. Yani bu kalemi tek bir kredi işlemini kapsıyor gibi düşünmemek gerekir.

Merkez Bankası'nın fonlama maliyeti yalnızca ticari kredileri etkilemiyor tabii ki. Tüketici kredileri de Merkez Bankası'nın faizine göre yön çiziyor.

Ve tabii ki mevduat faizi de. Üç aya kadar vadeli mevduatın geçen yıl ortasında yıllık bileşik bazda yüzde 8'lere kadar inen faizi şimdi yüzde 18'e yakın. Tam 10 puanlık bir artış söz konusu. Vatandaş bu mevduat faizini bile yetersiz buluyor, konunun bir de bu yönü var.

Bu arada, yıl sonuna doğru mevduat tutarlarının yüksek oluşmasını sağlamak adına faizi iyice artıran bankaların ocak ayının ilk haftasında bir miktar faiz indirimine gittiğini de belirtelim. Bu, her yıl karşılaşılan bir durum.

Faiz daha düşük nasıl olabilir?

Merkez Bankası'nın ortalama fonlama maliyetinin yüzde 17 olduğu bir ortamda, yıllık enflasyonun tüketici fiyatlarında yüzde 15, üretici fiyatlarında yüzde 25'te gezindiği bu koşullarda bankalar kredi faizleri mevcut düzeyin çok altında tutabilir mi?

Aslında pekala tutabilir!

Eğer kamu bankasıysa ve zarar etmek gibi bir kaygı taşımıyorsa...

Ama özel bir bankadan 10 lira faiz ödediği bir parayı 8 liraya satmasını ve her işlemde 2 lira zarar etmesini bekleyebilir misiniz?

Söylenmek istenen tabii ki bu değildir. "10 lira faiz ödediğiniz parayı 14 liraya değil de 13'e, 12'ye satın, biraz az kazanın" demek isteniyordur.

Eğer ifade edilmek istenen buysa, hepsi çok kar ettiğine göre, bankalar demek ki aralarında anlaşıyorlar!

Ya da çok kar etmeye çalışmak ne zamandan beri suç oldu?

Veya bankalar, kar amaçlı ticari işletmeler değil de ülke kalkınmasına katkı vermek durumunda olan hayır kurumları mı?

Ortalama fonlama maliyeti ile mevduat ve kredi faizleri (%)

	Fonlama maliyeti	Mevduat (*)	Tüketici kredileri				Ticari krediler
			Ortalama	İhtiyaç	Taşıt	Konut	
Ocak 20	11,20	10,20	14,61	15,19	14,06	11,88	11,97
Şubat	10,84	9,88	13,84	14,36	13,12	11,43	11,34
Mart	10,12	10,09	14,04	14,73	13,35	11,40	11,99
Nisan	9,02	10,06	12,07	12,39	13,91	11,72	10,98
Mayıs	8,27	8,31	10,68	10,61	13,12	11,23	9,83
Haziran	7,66	8,12	11,40	12,67	11,64	9,30	9,97
Temmuz	7,55	8,16	11,01	12,37	11,61	9,11	10,30
Ağustos	9,05	10,28	14,39	16,54	14,39	11,09	12,85
Eylül	10,45	11,78	17,27	18,48	16,85	14,15	14,29
Ekim	12,18	12,29	18,45	19,50	17,45	15,07	15,23
Kasım	14,54	14,01	19,87	21,08	18,81	15,68	17,19
Aralık	15,29	16,05	21,92	22,76	17,15	18,19	18,97
2-8 Ocak 21	17,00	17,86	22,24	22,99	17,91	18,61	20,25

(*) Üç aya kadar vadeli mevduat

KÂR EDEN DEĞİL, EDEMEYEN BANKADAN KORKUN!

Buzdolabı, otomobil, demirçelik, çimento, süt, peynir, bebek maması, sabun, deterjan ve binlerce ürün... Bunları üretenler hammadde alıyor, işliyor, satıyor ve kar ediyor, etmeye çalışıyor.

Banka da para topluyor, faiz ödüyor; bu parayı da başkalarına satıp üstünden kar ediyor.

Niye diğer ürünleri üretenlere “Çok kâr etmeseniz olmaz mı” denilmiyor da, bu eleştiri bankalara getiriliyor, bunun bir izahı var mı?

Bankaların çok kâr etmesinden değil, asıl kar edememesinden korkmak gerekir.

Bankaların uyguladığı faizler dinamikdir; Merkez Bankası'nın fonlama oranına göre sürekli değişiklik gösterir. Ama diğer yanda maliyetler gerilediği halde tüketim mallarında pek fiyat düşüşü görülmez. Siz hiç döviz düştüğü için, faiz gerilediği için fiyatların düştüğünü gördünüz mü?

Buyurun, vatandaşa destek olun!

Abdulkadir Selvi

Bahçeli'nin sokak çıkışı

Doğru olanı desteklemek, yanlış ise eleştirmek gerekiyor.

MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli**'nin, “**MHP'nin sokakta işi yoktur**” açıklamasını da o yönde görüyorum.

Bahçeli, Ülkücüleri sokaktan çekmiş, ellerinde silahın değil, bilgisayarın olması gerektiğini söylemişti.

Darbelerin hazırlık süreçlerinde sağcı-solcu örgütleri sokaklara sürüp, terör olaylarının üzerinden demokrasiyi kuşatanlar, **Bahçeli**'nin bu tavrı karşısında memnun olmamışlardı. Ama millet sokaktan çekilen MHP'ye güven duymuş, **Bahçeli**'nin liderliğinde girdiği 18 Nisan 1999 seçimlerinde MHP, yüzde 18 oy oranına ulaşmıştı.

Doğru olanı desteklemek, yanlış olanı ise eleştirmek gerekiyor.

BAHÇELİ'NİN TAVRI

Gelecek Partisi Genel Başkan Yardımcısı **Selçuk Özdağ** ve gazeteci **Orhan Uğuroğlu**'na yapılan saldırı nedeniyle gözlerin MHP'ye çevrildiği bir sırada **Bahçeli**'nin bu çıkışı önemliydi.

Bahçeli, “**MHP'nin sokakta işi yoktur. Kavga ve karışıklıkta hayır görmesi imkânsızdır**” dedi. **Bahçeli**'nin sözleri kadar zamanlaması da önemliydi. Yerindeydi. Ama devamındaki gazetecilere ve siyasetçilere gelen tehdit dilini nereye koyacağız?

İKİNCİ MESAJIN ADRESİ

MHP Lideri'nin açıklamalarında üzerinde durulması gereken önemli bir nokta daha var. O da **Bahçeli**'nin “**MHP, sokağı bilir, hasmı bilir, haini bilir, tuzak ve tertipleri bilir ve tanır. Ancak Milliyetçi-Ülkücü Hareketi tarafı olmadığı saldırılarla ilişkilendirmeye ve yargılamaya cüret etmek terörizmin lügatinden beslenenlerin harcıdır. Aynı zamanda bûhtandır, komplodur. Sırtımızdan kurban kestirmeyiz**” sözleri.

Bahçeli'nin, faturanın MHP'ye kesilmesine itiraz etmesi anlaşılabilir bir tavır. Ancak bu algının oluşmasında bazı MHP yöneticilerinin sorumluluğu yok mu? **Bahçeli**'nin mesajının bir adresinin de MHP olması gerekiyor muydu?

SELÇUK ÖZDAĞ: 'CUMHURBAŞKANI'NIN ARAMASINDAN MEMNUNUM'

Selçuk Özdağ'a yönelik saldırıyla ilgili gelişmeleri takip etmeye çalışıyorum. Saldırıya ilgili olarak iki kişi yakalanmıştı. **Selçuk Özdağ** ve şoförü, Emniyet'e giderek bir kişiyi teşhis etmiş. Yakalananlardan birinin silahı doğrultan, diğerinin ise saldıran kişi olduğunu söylediler. **Selçuk Özdağ**, "**Ciddi bir soruşturma yürütülüyor. Saldırığı gerçekleştiren beş kişinin isimleri tespit edildi. İki kişi yakalandı, üç kişinin aranmasına devam ediliyor. Bulunması muhtemel yerlere baskın yapılıyor**" dedi.

'BENİ ÖLDÜRMEK İSTEDİLER'

Selçuk Özdağ, saldırının organize olduğu kanaatinde. "**Beni öldürmek için saldırdılar. Yere düşsem öldüreceklerdi. Çok kan kaybettim. Eğer evim hastaneye yakın olmasa kan kaybından ölürdüm. Elbiselerim kan içinde kalmıştı. Bana gösterdiklerinde, 'Bende bu kadar kan mı varmış' dedim**" dedi. İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu** ve Adalet Bakanı **Abdulhamit Gül**, soruşturmayı titizlikle takip ediyorlar.

BİZ BU FİLMİ SEYRETTİK

Ciddi bir sorunla karşı karşıyayız. Biz bu filmi geçmişte çok gördük. Önce sopayla başlayan işler sonra çığırından çıkar, suikastlara dönüşür. O nedenle dünkü konuşmamız sırasında **Selçuk Özdağ**'ın "**Zaman polemik zamanı değil**" sözünü önemsedim. Hakikaten bu tür saldırıları demokrasiye yapılmış saldırı olarak görüp, hep birlikte karşı çıkmalıyız.

ERDOĞAN İLE NE KONUŞTULAR?

Sosyal medyada öylesine hastalıklı bir yapı ortaya çıktı ki, **Selçuk Özdağ**'ı Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın araması üzerinden bile bir polemik çıkarmaya çalışıyorlar. Gerçekten bunların akılları tutulmuş. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, **Selçuk Özdağ**'ı arıyor. Olayla ilgili bilgi alıyor. Saldırının nerede gerçekleştiğini soruyor. Geçmiş olsun dileklerini iletiyor. Cumhurbaşkanı'nın yakın ilgisi, soruşturmanın hassasiyetle yürütülmesi konusunda olumlu bir etkiye neden oluyor. **Selçuk Özdağ**, "**Cumhurbaşkanı'nın aramasından dolayı memnunum**" dedi. "**Cumhurbaşkanı'nın aramış olması verdiği değeri gösteriyor. Cumhurbaşkanı'nın ve bakanların yakın ilgisi nedeniyle ciddi bir soruşturma yürütülüyor**" diye ilave etti.

ERDOĞAN DÜŞMANLIĞI ZEHİRLEMİŞ

Erdoğan düşmanlığı birilerini öyle zehirlemiş ki, **Erdoğan** aramasa aramadı diyeceklerdi, aradı geçmiş olsun demedi diyorlar. Geçmiş olsun dedi, şimdi nasıl bir

kulp bulacaklar onun hesabını yapıyorlar.
Yazık. Hem de çok yazık.

KILIÇDAROĞLU VE AKŞENER DE ARANSAYDI

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın **Selçuk Özdağ**'ı aramasını, bakanların ilgilenmesini doğru buluyorum. Keşke **Kılıçdaroğlu**, Çubuk'ta saldırıya uğradığında da, **Meral Akşener**'in evinin basılmak istenmesi sırasında da kararlı bir tavır konulabilseydi. O zaman da sığağı sığağına **Kılıçdaroğlu** ve **Akşener** aransaydı, daha yararlı olurdu. En azından saldırganlar korunuyor gibi bir algının oluşmasının önüne geçilmiş olurdu. Sonuç itibarıyla bu saldırılar demokrasiye karşı yapılmış saldırıdır.

ERDOĞAN, DEMİRTAŞ İÇİN NE DEDİ?

YUKARIDAKİ başlığı okuyunca, **Erdoğan**, **Demirtaş** için ne demedi ki diyeceğinizden eminim.

“Terörist” dedi. “Terörist başı” ilan etti. “Elinde 53 vatandaşımızın kanı var” dedi. **Yasin Börü'nün vahşi bir şekilde katledilmesinin** sorumlusu ilan etti. Kobani olaylarıyla ilgili iddianamenin kabul edilmesiyle birlikte **Selahattin Demirtaş**'ın da arasında yer aldığı 108 kişinin yargılanmasına 26 Nisan tarihinde başlanacak.

ÖNERİ

AK Parti MKYK toplantısında **Demirtaş**'ın yargılanması öncesinde Batı kamuoyunun, 53 vatandaşımızın hayatını kaybettiği 6-8 Ekim olayları hakkında bilgilendirilmesi teklifi gündeme geliyor. “**Demirtaş başta olmak üzere HDP yöneticileri ise Kobani olaylarında kışkırtıcı bir rol üstlendi. 6-8 Ekim olayları çözüm sürecinin sona ermesine neden oldu. Çözüm sürecini bitiren biz olmadık, HDP ve PKK'nın tutumu oldu. Bunu Avrupa Birliği başta olmak üzere Batı parlamentolarına, medyasına ve kamuoyuna anlatmamız lazım. Nisan ayından önce çalışmalara başlayacak şekilde bir heyet oluşturalım**” teklifi getiriliyor.

‘DEMİRTAŞ KATİLDİR’

Söz konusu **Demirtaş** olunca Cumhurbaşkanı **Erdoğan** net konuşuyor, sert konuşuyor. “**Bizim için bu adam bir katildir, teröristtir. 53 kişinin ölümüne neden olmuştur. Avrupalılar nasıl anlarsa anlasınlar. Bizim öyle bir sorunumuz yoktur**” diyor.

Çözüm; erken seçim ve IMF

Esfender KORKMAZ

Türkiye üç tehdit altında sıkıştı, kaldı.

Birisi, ABD, CAATSA yaptırımları. Bu yaptırımların nereye ve kime kadar gideceği hiç belli değil. Biden'ın amansız Türkiye karşıtı Demokrat senatör Robert Menendez'in Senato Dış İlişkiler Komisyonu Başkanlığına seçilmesine destek verdiği anlaşılıyor. Bununla birlikte Biden, her iki ülke çıkarına daha uygun görerek yaptırımları Türkiye'nin demokrasiye dönmesi için baskı aracı olarak ta kullanabilir. **İkinci tehdit, demokrasi ve hukukta her gün bir adım daha geri düşmemizdir.** Bunun nedeni doğrudan hükümet olmayabilir, ancak hükümetin tutumu, gazeteci ve siyasetçilere saldıran, sokağa çıkma yasağı olduğu halde duvarlara "**Demokrasi ve laiklik küfürdür**" pankartları asanlara cesaret vermiştir. Bu tehdit, Türkiye'yi 1980 öncesine taşıyacak kadar ağırdır.

Üçüncüsü, ekonomide çöküştür...

Başta döviz sorunu geliyor. Halen Türkiye yönetenler ve tüm medya reel faizi konuşmuyor. Avrupa'daki ve Türkiye'deki nominal faizleri karşılaştırıyorlar. Yüksek faiz deniliyor. Gerçekte halen reel faiz yüzde 3 kadardır ve bu faiz Türkiye'nin risk puanının altındadır. Reel faizler yüksek değil, enflasyon nedeni ile nominal faizler yüksektir.

Yüksek reel faizin de olumsuz etkileri var, ama kur şokları doğrudan ekonomide deprem yaratıyor. Üstelik artık Merkez Bankasının elinde kur şoklarını önleyecek rezerv de kalmadı. Dahası altın rezervlerini de bozduruyor.

Yüksek faiz diyenler, sanki Türkiye 2018 kur şokunu yaşamamış gibi bakıyorlar. Doğrusu MB'nın faizleri Türkiye riski kadar 3-4 puan reel faiz düzeyinde tutması ve fakat arkasından hükümetin kur politikasını, MB yasasını değiştirmek ve ayrıca planlama içinde yapısal çözümlere gitmesi gelmelidir. Her şeyi faiz ve para politikasına bırakırsak bu günkü sondan kurtulamayız.

Kaldı ki bu gidişle, Türkiye dış borçlarında da temerrüt'e düşebilir. Dış borcun GSYH oranı yüzde 55 dolayındadır. Yüksek değil fakat Türkiye'nin dış borç ödeme kapasitesi düşüktür. Çünkü bu senede 39 milyar dolar cari açık veriyor. Türkiye'nin faiz konusunda çıkmaza girmesinin bir nedeni hükümettir, diğer nedeni de finans sektörü ve bu sektörün spekülâtif faaliyetlerin aracı olan militanlardır.

Dört kişiden bir kişi, gençler arasında ise üç kişiden bir kişi fiilen işsizdir.

Pandemi sonrası işçi çıkarma serbest hale gelince halen 8,4 milyon olan fiili işsiz sayısı 10 milyonu geçecektir. Cumhuriyet tarihinin en büyük işsizlik tuzağına düştük. Nedeni üretimde ithal girdi payının yüksek olmasıdır. Söz gelimi ithal girdi oranı gübre sanayiinde yüzde 72, Demir-Çelik sanayiinde yüzde 69, bilgisayarda yüzde 67'dir. Diğer sektörler ortalama yüzde 40'ın üstündedir. Bu durumda büyüme olsa da istihdama çok az yansıyor. Hani yerli ve Milli idik!

Çözümü için, ithal iplik gibi, ithal pamuk gibi, aramalı ve ham maddeleri Türkiye de üretmemiz gerekir. İthal girdi oranını yüzde 20'nin altına düşürmemiz gerekir. Bunun için devletin ithal girdi sektöründe ithal ikameci politikalar uygulaması, teşviklerin geçici olarak yalnızca bu sektörlerle yöneltilmesi gerekir. Hatta gerekirse devletin de aynı amaçla geçici olarak piyasaya girmesi gerekir.

İç-dış kuruluş ve kurumların verilerine ve halkın günlük yaşamına bakarsak yoksulluk sürdürülemez eşiktir. Yoksulluk sosyal soruna dönüşmeden gelir dağılımını iyileştirici önlemler almamız, işsizlere bütçeden para dağıtmak yerine iş dağıtmamız lazımdır. Bunun için devlet her şehirde bir fabrika kurarak hem büyük şehirlere göçü önler, hem de işsizliği ve yoksulluğu kısmen çözer. Ayrıca, devletin et ve balık gibi kurumu gibi kurumları yeniden kurarak halka ucuz gıda satması gerekir. Erken seçim kararı olursa, ABD yaptırımları da bekler. Zira ABD, erken seçim halinde gelecek iktidarın daha demokratik ve batı içinde daha uyumlu olup olmayacağına bakmak için bekleyecektir.

18 yıldır gördük ki, yukarıda söylediğim çözümleri bu günkü iktidar yapamaz. Özellikle yapısal çözümler için IMF'nin hem taze döviz sağlaması hem de zorlaması gerekir. Ya da erken seçim ile kaybolan güvenin yeniden kazanılması gerekir.

Özetle, nereden bakarsak bakalım bu günkü koşullarda çıkış yolu için erken seçim ve IMF dışında başka bir çözüm gözüküyor.

İbrahim Kahveci

Kimse refah beklemesin

Hedef 2023

Gerçek 98'den daha fakir bir Türkiye

Lafla bu iş olsaydı 2023 değil 2053 bile geride kalmıştı. Çünkü her gün 2023-2053-2071 gibi bilumum tarihler ve hedefler veriyoruz. Ama yaptığımız icraat dön dolaş yine aynı yere gel modunda.

Bizim ekonomi arada bir saman alevi gibi yanıyor ve ardından hemen sönüveriyor. Toplamda tam 4 yıldır yerinde sayan bir Türkiye gerçeği var karşımızda.

Dolar bazında reel olarak 1998 yılından bile daha fakir hale geldik.

Bu gerçeği nasıl örteriz?

Elbette dini ve milli söylemlerle

Oysa ülkeye gerçek hizmet, ülkeyi güçlü kılmak gerekiyor. Onun için de iyi bir yönetim ve iyi bir yatırım ortamı sağlamak lazımdır.

Mülkiyet güvencesinin yani mal güvencesinin tartışılmasını bırakın, can güvencesinin tartışıldığı bir ülkeye yatırım gelir mi?

Dışarıdan yatırım gelmesini bırakın, bizdeki içerdeki yatırım yapar mı?

2015 yılından beri Türkiye'de yatırımlar durmuştur. Yine 2015 yılından beri işsizlik kriz sınırını geçmiştir.

Ama özellikle 2017 sonrasında ülke resmen durmuştur.

Artan 15+ yaş nüfusun en az yarısına iş bulmak gerekirdi. Oysa bırakın artan nüfusu, halen iş başında olanların bile 1,5 milyonu işini kaybetmiştir.

19.01.2021

Artan nüfus ve işini kaybedenleri kriz öncesi 3,2 milyon işsize eklediğimizde karşımıza 6 milyon işsiz sayısı çıkıyor.

Acaba işsiz bir ülkede refah olur mu?

Refah olmayan bir yerde şiddet durur mu?

Şiddet olan yerde yatırım olur mu?

Ya da biraz daha tersten gidelim. Devlet çalışıyor mu? Kurumlar ve kurallar işliyor mu? Liyakatli kadrolar yönetimde mi? Dün alınan kararların bugün tam tersi kararlar alınabiliyor mu?

İşte bu tablo bile bir ülkede gelecek beklentisini belirtmiyor mu?

Ya da işi para konusundan ele alalım:

Parayı kim kullanıyor? Özel sektör borç ödemekten ve kur & faiz baskısından nefes alabiliyor mu? Özel sektöre yüklenen kamu yükü bu kesimde sermaye bıraktı mı?

Ya kamu?

Kamu parayı nasıl kullanıyor?

Kamunun verimli yatırımları toplam geliri artırıyor mu? Ya da 5-6 müteahhide mi gidiyor sermaye.

Hem yatırım ortamının hem de yatırım sermayesinin yozlaştığı bir yerde kalıcı bir refah artışı olabilir mi?

O vakit hep beraber bekleyelim.

Ülkemizin yeniden büyüme ve kalkınma hamlesine kavuşabilecek bir iklim yakalamasını. Çünkü mevcut iklimde iyilik ve güzellik görülmemektedir.

Görülmesinin de imkânı yoktur.

19 Ocak 2021, Salı

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Dünya, yobaz din adamlarını ve Türkiye'nin Avrupa ülkelerine açılımını konuşuyor

Dünyadaki gelişmeleri izlerken, yobaz din adamlarının davranışları gerçekten şaşırtıcı ölçülerde... Atina kaynaklı bir haberde, bir Ortodoks din adamının İslam hakkındaki düşmanca söylemlerini hayretle izlemiştik. Dün de İsrail'den benzer bir haber geldi. Ultra-Ortodoks **Daniel Asor** adlı haham, takipçilerine **"onları eşcinsel yapabileceği"** gerekçesiyle Kovid-19 aşısı olmaktan kaçınmaları çağrısı yaptı.

Yobaz haham

Sosyal medyada takipçi sayısı fazla olan Haham Daniel Asor, aşılama çabalarının **"yeni bir dünya düzeni kurmaya"** çalışan **"küresel çapta kötü niyetli bir yönetimin"** parçası olduğunu iddia etti. Buna karşı dünyanın en hızlı aşılamalarından birini kararlılıkla sürdüren İsrail, mart ayı ortalarına kadar 9 milyon vatandaşının 5 milyonunu aşılama ve ekonomisini yeniden açmayı hedefliyor. İki milyondan fazla İsrailli çoktan ilk doz aşığı yaptırdı, yaklaşık 225 bin kişiye de ikinci doz aşılar vuruldu.

Avrupa'ya açılım

Dünyadaki gelişmelerden bizi doğrudan ilgilendirenleri ise, Türkiye'nin özellikle Avrupa ülkeleri ile diyaloglarını güçlendirmesi yolundaki adımlardı. Fransa Devlet Başkanı **Macron**'un Cumhurbaşkanı **Erdoğan** ile karşılıklı mektuplaşmaları, Ankara ile Paris diyalogunun yeniden tesis edileceğinin işareti olarak değerlendiriliyor. Öte yandan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın geçen hafta **"Olumlu yaklaştık"** diyerek başlayacağını sinyallerini verdiği Türkiye-Yunanistan askeri heyetleri arasında ayrıştırma usullerinin ele alınacağı teknik toplantı da NATO karargâhında başladı.

Irak ile diyalog

Bir son dakika haberine göre de Milli Savunma Bakanı **Hulusi Akar** ile Genelkurmay Başkanı Orgeneral **Yaşar Güler**, Irak'ın başkenti Bağdat'a çıkarma yaptı. Terörle mücadelenin ele alınacağı kritik zirvede Türkiye ile Irak arasındaki işbirliği konuşulacak. Bu arada Azerbaycan, devletin sipariş ettiği inşaat ihalelerinde Türkiye modelini uygulayacak. İşgalden kurtarılan Dağlık Karabağ'ın imarında Türk şirketlerine öncelik tanınacak. İşte Türk iş insanına gösterilecek diğer kolaylıklar...